

zemky, jež jí byly vlastnický připsány, by na nich zřídil veřejné městské sady, poskytla mu odměnu 200 zl. a zavázala se zároveň, že ponechá mu správu, pokud se týče, hospodaření v sadech těch, dokaváde žalovaný bude jako spolek existovati a úkol stanovami mu vytčený plniti. Žalovaný spolek vedl svěřenou mu takto správu sadů i s restaurací, kterou tam zřídil, nerušeně až do roku 1921, kdy městské zastupitelství, následkem jakýchsi neshod usneslo se v zasedání ze dne 7. prosince 1921, že odnímá naznačenou správu sadů žalovanému spolku. Týž, byv vyrozuměn o dotyčném usnesení obecního zastupitelství, vzepřel se tomu, by udělená mu jednou oprávnění byla mu odňata, což zavedlo podnět k sporu, jímž domáhala se žalující obec soudního nálezu, by bylo zjištěno, že žalovanému nepřísluší právo s pozemky, o které zde jde, hospodařiti, a že žalující obec může s pozemky těmi, jakožto městským sadem, volně nakládati. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d námitku zamítl. D ů v o d y: Ze žalobního děje jest nad veškeru pochybnost zřejmo, že jest spor jediné o to, zda dosud trvají, či zda zanikla již práva, jichž nabyl žalovaný spolek smlouvou čistě soukromoprávní k pozemkům, které jsou soukromým majetkem žalující obce, a není tudíž důvodné příčiny, vylučující úpravu tohoto vzájemného, veskrze soukromoprávního poměru mezi stranami z pořadu práva, jak stalo se napadeným usnesením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Důvodem napadeného usnesení jest přisvědčiti. Obec má sice míti sama péči o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, avšak obci není nikterak bráněno, by v příčině těchto objektů (ponechati lze stranou otázku, zdá lze mezi ně zahrnouti též obecní sady), nevešla v právní jednání s osobami třetími, kterážto jednání pak posuzovati jest dle zásad práva soukromého. Žalovaný okrašlovací spolek jest takovouto třetí osobou, která vystupovala v rozsahu své spolkové, byť i veřejným zájmům obce věnované činnosti oproti žalující obci jako samostatný, jí na roveň postavený právní podmět, při tom však nikterak jako svaz veřejnoprávní. Otázku přípustnosti pořadu práva jest řešiti s ohledem na znění žaloby a žalobní prosby, založené na žalobním tvrzení. Jak správně uvedl rekursní soud ve svém napadeném usnesení, tkví sporný poměr mezi stranami v právu soukromém a nikoliv veřejném, neboť zakládá se na soukromoprávním ujednání mezi stranami, spornou jest platnost tohoto ujednání, prosbou žalobní jest pak žádost za zjištění (§ 228 c. ř. s.), že žalovanému spolku nepřísluší právo, které si z úmluvy té osvojuje, s další prosbou za uznání svobody vlastnictví (§ 523 obč. zák.). Jsou tu proto předpoklady §u 1 j. n. (1 obč. zák.) pro řešení sporného poměru cestou soudní.

Čís. 2372.

Přerušeni valutových sporů (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.).

Pro pohledávky a závazky, nepodléhající soupisu pohledávek ve smyslu vládního nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n., nelze přerušit soudní řízení dle řu 2 nař. ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 13. března 1923, R I 173/23.)

Smlouvou ze dne 15. srpna 1906 pojistil se manžel žalobkyně, bydlící v oblasti nynější Čsl. republiky, u vídeňské filiálky žalované frankfurtské pojišťovny na případ úmrtí ve prospěch svých dědiců a po jeho smrti dne 4. února 1921 domáhala se žalobkyně vyplacení pojistného v Kč. Žalovaná odmítla vyplacení pojistného v Kč a navrhla přerušení řízení dle řu 2 nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. (ze dne 19. prosince 1921, čís. 472 sb. z. a n.). Soud první stolice návrhu nevyhověl, rekursní soud řízení přerušil. Důvody: Stížnost jest důvodná. Předpoklady pro přerušení řízení ve smyslu vládních nařízení jsou tu. Žalobní nárok plyne z pojišťovací smlouvy, která uzavřena byla dne 15. srpna 1906, tedy před 26. únorem 1919, mezi manželem žalobkyně, který tehdy měl své řádné bydliště v území nynější republiky Československé a filiálkou žalované pojišťující společnosti ve Vídni, která zároveň byla generální reprezentací této pojišťovací společnosti pro celé tehdejší Rakousko a jako taková vykonávala správu veškerých rakouských obchodů pojišťovacích společností, takže tato společnost ohledně všech těchto obchodů měla své sídlo v území i nyní rakouském. Poněvadž dle pojišťovací smlouvy pojistné bylo splatné v korunách rakousko-uherských a měna, ve které toto pojistné za nynějších změněných poměrů má být vyplaceno, jest sporná, jde tu o peněžitý závazek na rakousko-uherské koruny po rozumu řu 1 nařízení vlády ze dne 21. dubna 1921 čís. 173 sb. z. a n. a poněvadž dle řu 2 téhož vládního nařízení soudní řízení, kterým se nároky takové vymáhají, sluší z moci úřední nebo na návrh přerušit, neprávem první soud dotýčný návrh strany žalované zamítl. Že žalovaná společnost ode dne 2. června 1920 má také generální reprezentaci pro oblast Československé republiky, jest lhostejno, poněvadž dle cit. nařízení směrodatné jest sídlo před 26. únorem 1919 a to dle řu 1 vládního nařízení ze dne 22. prosince 1922, čís. 377 sb. z. a n., kterým vládní nařízení dříve uvedené bylo doplněno, sídlo odbočky, s níž pojišťovací smlouva uzavřena byla, a nikoliv sídlo hlavního závodu.

N e j ý š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnosti. Dle řu 2 (1) čís. 6 vládního nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. o soupisu pohledávek a závazků vzniklých v rakousko-uherských korunách mezi věřiteli nebo dlužníky československými a rakouskými jsou vyloučeny z tohoto soupisu pohledávky a závazky ze soukromého pojištění, pokud pojistná příhoda nenastala před 26. únorem 1919. Vládní nařízení ze dne 22. prosince 1922, čís. 377 sb. z. a n., jímž bylo doplněno a prodlou-

ženo nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. o přerušení sporů o splnění peněžních závazků ve starých korunách v poměru k rakouské republice, bylo vydáno na základě §u 6, zákona ze dne 30. června 1922, čís. 207 sb. z. a n. o způsobu vyrovnání pohledávek a závazků vzniklých v rakousko-uherských korunách mezi věřiteli nebo dlužníky československými a cizími. Při výkladu nařízení ze dne 21. dubna 1921 čís. 173 sb. z. a n. dlužno tedy hleděti k ustanovením zmíněného §u 6, že vláda se zmocňuje, by provedla soupis pohledávek a závazků a že může naříditi přerušení sporu a exekuci pro tyto pohledávky a závazky, t. j. pro pohledávky a závazky, jež podléhají soupisu a budou vyrovnány československým súčtovacím ústavem ve smyslu vládního nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. Pro pohledávky a závazky, jež tomuto soupisu nepodléhají, přerušení sporů nemělo by účelu. Z toho jest zřejmo, že soudní řízení, kterým se vymáhají nároky vyloučené ze soupisu, nelze přerušiti ve smyslu §u 2 vlád. nař. ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. V tomto případě pojišťovací smlouva byla ovšem uzavřena před 26. únorem 1919, avšak pojistná příhoda, z níž žalobní nárok se odvozuje, nenastala před měnovou rozlukou, nýbrž 3. února 1921, kdy zemřel manžel žalobkyně, který byl u žalované pojišťovny pojištěn. Žalobní nárok jest dle uvedených předpisu vyloučen ze soupisu a řízení nemělo se tedy přerušiti.

Čís. 2373.

V novém návrhu na odklad exekuce vyklizením lze uvést nové okolnosti, třebas prvotní návrh byl pravoplatně zamítnut. Přísných právních předpisů o pravoplatnosti rozsudků nelze použiti o usneseních řízení exekučního.

(Rozh. ze dne 13. března 1923, R I 185 23.)

Pravoplatným usnesením ze dne 15. září 1922 zamítl exekuční soud návrh na povolení odkladu exekuce vyklizením. Novému návrhu povinného na odklad exekuce vyklizením, opřenému o nové okolnosti, též exekuční soud usnesením ze dne 21. prosince 1923 vyhověl a odklad povolil. Rekursní soud zrušil toto usnesení v podstatě z těchto důvodů: Stalo-li se v řízení sporném nebo exekučním soudní rozhodnutí pravoplatným, lze je zrušiti nebo prohlásiti bezúčinným pouze způsobem, v zákoně uvedeným. O případech takových jedná civilní řád soudní v pátém díle (§ 529 a násl.), exekuční řád pak v §§ 35 až 37, po případě §§ 39–40. Jest však zcela protizákonným, by pravoplatné rozhodnutí ve věci samé bylo týmž soudem, jenž je vydal, změněno k opětovnému návrhu strany.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by rozhodl ve věci samé.

Důvody:

Rekursu povinného do původního usnesení první stolice ze dne 15. září 1922 nebylo usnesením druhé stolice vyhověno mimo jiné také